

מדם לבי, מדם לבם

חברת הכנסת נורית קורן, בוגרת האוניברסיטה הפתוחה, מספרת על פעילות השדולה לחקר האמת בפרשת ילדי תימן

עיניה. במשך שנים סירבה יונה לספר את אשר ארע מפאת הכאב הכרוך בכך. כאשר יונה הייתה בת 17 חלתה אחותה בת השנתיים בדלקת עיניים ונלקחה לטיפול בבית הילדים במעברה. מדי יום הייתה מגיעה יונה לבית הילדים על מנת לשחק עם אחותה. יום אחד הגיעה לבית הילדים והרופא גירש אותה. יונה דרשה בתוקף לראות את אחותה ובתגובה לכך אמר לה הרופא שאחותה נפטרה ושתחזור לאוהל. יונה התעמתה עמו וענתה שהיא יכולה לראות את אחותה הקטנה מבעד לחלון ודרשה לראותה. הרופא גירש

אותה בגסות ולא אפשר לה לראות את אחותה. יונה מיד רצה לאוהל וקראה לאביה, כאשר אביה הגיע לבית הילדים האחות כבר נעלמה. האב אמר שהוא מעוניין לקבור את הילדה אך נאמר לו כי הילדה כבר נקברה. לאחר שיונה העידה בוועדת כהן-קדמי, קבעה הוועדה כי הילדה נפטרה. מעיון בפרוטוקולים עולה כי הילדה נפטרה בגיל חמש, אף שהייתה בת שנתיים. כתוב כי היא נפטרה מסיבוכים של מחלת ניוון שרירים אף שהגיעה לבית הילדים בשל דלקת בעין ולא הייתה לה שום מחלה אחרת. וחמור מכך, תעודת הפטירה שמוצגת בתיק של סעדה קרני, היא על שם סעדיה אברהם.

הוועדה קבעה כי פערים אלה בין המציאות לבין תעודת הפטירה "אינם מהווים שיבוש משמעותי" שכן הפרטים האחרים מדויקים. ברור לכל בר דעת כי מדובר בפרטים מהותיים! מדובר בתעודת פטירה של ילד אחר שנפטר ולא של סעדה קרני. אם כן עולה שאלה גדולה עד כמה הוועדה פעלה משיקולים זרים ומשיקולי טיוח העובדות הברורות לעין כול סעדה קרני לא נפטרה אלא נחטפה. וברור שאנו, משפחתה, מחפשים אותה עד היום.

"הופעלו שיקולים זרים"

נורית קורן

רשת ילדי תימן החטופים תמיד העסיקה אותי. את הסיפורים על חטיפת ילדי תימן שמעתי עוד בבית הוריי כילדה, ולכן עם היבחרי לכנסת היה זה הנושא הראשון שקידמתי, ומאז אני מובילה את המאבק לגילוי האמת.

כיו"ר השדולה לחקר האמת בפרשת ילדי תימן, דאגתי להעלות את הפרשה על סדר היום הציבורי. ראש הממשלה, בנימין נתניהו, לאחר שהבין את החשיבות הרבה בנושא, נענה לבקשותיי ומינה את השר צחי הנגבי לשר המוסמך לעיין בחומרי החקירה ולהמליץ

אם להסיר את החיסיון על התיקים והמסמכים. וכך בהמלצתו של הנגבי, בדצמבר האחרון, התקיים דיון והתקבלה החלטה חסרת תקדים לפתוח את כל הפרוטוקולים מוועדת כהן-קדמי. לא זו בלבד שהוועדה החליטה לפתוח את פרוטוקולי הוועדה, אלא היא אף החליטה באופן תקדימי לאפשר לציבור לעיין במסמכים שעליהם הסתמכה הוועדה. ראוי לציין, כי פרוטוקולים אלו היו אמורים להישאר חסויים עד שנת 2071.

כך, מ-28.12.16, כל מי שמעוניין יכול להיכנס לקטלוג הייעודי באתר ארכיון המדינה ולחפש את החומר הרלוונטי לו ולמשפחתו. נוסף לתיקי ועדות החקירה שנסרקו והועלו לאתר ארכיון המדינה, מהיום שהוקמה השדולה הגיעו אלינו פניות רבות ממשפחות שילדיהן נחטפו ורצו לשתף את סיפורן ולאתר את יקיריהן. רבים מבינים כיום שגם הם חלק מהפרשה, וכי ייתכן שבני משפחותיהם, שנאמר להם לפני עשרות שנים שאינם בחיים, מסתובבים בקרבנו ומחפשים קצה חוט ומידע להתאחד מחדש עם משפחתם.

לפרשה קורעת לב זו אני מחוברת גם באופן אישי. סעדה קרני, אחותה של חמותי יונה יוסף, נחטפה לנגד

מאז פתיחת הפרוטוקולים, משפחות רבות פונות אליי ומציגות לי תעודות פטירה ותעודות מחלה ששוללות את מה שהיה ידוע להן עד כה. זוהי הוכחה ניצחת לכך שוועדת כהן-קדמי, כמו כל קודמותיה, הייתה ועדת טיח. מטרת הוועדות הייתה להשתיק את המשפחות שילדיהן נחטפו ולא לברר מה באמת ארע באותן שנים חשוכות שבהן אלפי ילדים נחטפו ממשפחותיהם ונשלחו לאימוץ.

סיפור נוסף ובלתי ייאמן הוא סיפורו של יוסף יגאל, ראש עיריית ראש העין לשעבר, שהיה נציג משפחות החטופים בוועדת שלגי, וראה כיצד אנשי הוועדה משמידים מסמכים וראיות חשובות וסרב בתוקף לחתום על מסקנות הוועדה שהיו מטעות ונועדו לטיח את האמת ולהרחיק את המשפחות ממציאת יקיריהן:

“בתור ילד בגיל 4 בבית חולים רמב”ם בשנת 1953 ראיתי איך זורקים את אמא שלי מבית החולים בצורה נבזית ומכוערת. לכן, כשהציעו לי להיות נציג המשפחות בוועדת שלגי, לא היססתי וידעתי כי זוהי השליחות שלי, לברר את אשר עלה בגורל אחותי.

“לוועדת שלגי הבאתי צילום מטושטש ולא ברור של מסמך רפואי ממחלקת הילדים ב בבית החולים רמב”ם. על פי המסמך הזה קבעו החוקרים בוועדת שלגי שאחותי מתה. אמרתי להם שאם היא מתה, אני מעוניין לראות את תעודת הפטירה שלה. לאחר כמה ימים הביאו לי תעודת פטירה, בתעודה לא צוינה תעודת הזהות של אחותי, אף שיש לכך מקום בתעודה. כמו כן, נכתב שאחותי מתה בתאריך 16.8.1953 כשהיא בת כחצי שנה. אמרתי להם שאם אכן אחותי נפטרה אני מעוניין לראות את רישיון הקבורה שלה. חזרו לאחר כמה ימים והציגו בפניי רישיון שלפיו אחותי נקברה בחלקת הילדים, בקבר אחים בלי חלקה ובלי ציון קבר; על פי ההלכה יש לקבור תינוק מעל גיל 30 יום בחלקת קבר. אם כן, מדוע את אחותי, בת החצי שנה, קברו בחלקת ילדים ולא בקבר? זאת ועוד, כתוב שהיא נקברה ב-24.8, הווה אומר, שמונה ימים לאחר פטירתה, וזאת מפני שגופתה נשלחה לבדיקה במכון הפתולוגי. אני תוהה מה יש לעשות עם ילדה בת חצי שנה שמונה ימים במכון הפתולוגי? על שאלתי זאת לא קיבלתי תשובה.

הוריי נפטרו בשנות התשעים, עוד בטרם הגישה ועדת שלגי את מסקנותיה, ועוד לפני שקיבלנו את תעודת הפטירה של אחותי. כשביקשתי להוציא צו ירושה רשמתי את שמות כל אחיי, כולל אחותי החטופה; לתדהמתי במרשם האוכלוסין לא ידעו כי אחותי נפטרה, ואף התברר שהיא קיבלה בעבר שלושה

צווי גיוס ומופיעה במשרד הפנים כאישה חיה לכל דבר. זו רק דוגמה להתנהגותה הנפסדת של ועדת החקירה ש”מרחח” את הכול, ולכן סירבתי לחתום על מסקנות הוועדה, אומר יגאל.

הקמנו מאגר די.אנ.איי בשיתוף חברת MyHeritage אשר תרמו באדיבותם 1,000 ערכות לבדיקות די.אנ.איי עבור החטופים ובני משפחותיהם. כל מי שבן משפחתו נחטף וכל מי שסבור שהוא אחד מהילדים החטופים, מוזמן ליצור קשר עם לשכת ח”כ קורן ולתאם בדיקת די.אנ.איי. זאת על מנת להקים מאגר גנטי שיאפשר למשפחות ולחטופים לאתר זה את זה, ובתקווה שהמאגר יצליח להוביל לאיחוד המשפחות אשר אינן מוצאות מנוח לנפשן.

שנים רבות מדי ירדו לטמיון בגלל ועדות הטיח שהוקמו וההליכים הבירוקרטיים הרבים, כיום דור ההורים הולך לעולמם. לכן, היה חשוב להקים בהקדם האפשרי את המאגר הגנטי ועשינו זאת כמעט ללא תקציב ממשלתי.

שתי הצעות החוק שהגשתי בנושא יכולות לסייע למשפחות להגיע לחקר האמת. הראשונה היא החרגת תיקי האימוץ בפרשת ילדי תימן, מזרח ובלקן בשנים 1935-1965, והשנייה היא הענקת חסינות אזרחית ופוליטית ליודעי דבר ומוסרי מידע בפרשת ילדי תימן, מזרח ובלקן. המטרה של שתי הצעות החוק היא שקרובי משפחה מדרגה ראשונה יוכלו לפתוח את תיק האימוץ במשרד הפנים כדי לגלות מה עלה בגורל יקיריהן, וזאת בניגוד לחוק הקיים היום המאפשר רק למאומץ לפתוח את תיק האימוץ. וכן, להביא לכך שכמה שיותר אנשים יגיעו וימסרו מידע בנוגע לפרשה ללא חשש כי יועמדו לדין פלילי או אזרחי בעקבות המידע שמסרו. הצעה נוספת שתוגש קוראת לפתיחת הקברים על מנת לראות אם יש שרידי גופות, ואם כן, לבדוק התאמה בין המשפחות.

כולי תקווה שחוקים אלו יובילו לפתרון מקצת ההיעלמויות באמצעות פתיחת תיקי האימוץ. בימים אלו אני פועלת להקמת ועדה פרלמנטרית מיוחדת שתסייע בקריאת 400,000 המסמכים והפרוטוקולים מוועדות החקירה, תסייע בפתיחת הקברים, בגבייתן של עדויות נוספות שלא נאספו בוועדות הקודמות ותאפשר את המשך ביצוע הבדיקות הגנטיות לחטופים ומשפחותיהם. אני רואה בפרשה זו יותר מפעילות פרלמנטרית רגילה. הנושא בנפשי ואני מאמינה שנצליח להוציא את האמת לאור, לתקן עוול היסטורי ואולי נצליח להביא מעט מזור ללבן הדואב של המשפחות שאינן יודעות מה עלה בגורל יקיריהן. הלוואי ונביא לאיחוד המשפחות. ■